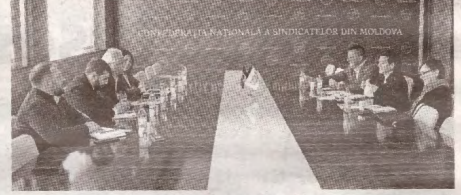

Tinerii sindicaliști la ora bilanțului: obiectivele pentru anul curent >>> p.3

PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

ETF va susține sindicatele din transporturi din Republica Moldova >>> p.4

Actual

Comitetul Confederal al CNM a aprobat hotărâri importante pentru mișcarea sindicală

În cadrul ultimei ședințe a Comitetului Confederal al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, desfășurată pe 27 februarie curent, au fost adoptate hotărâri esențiale pentru consolidarea mișcării sindicale în țară. >>> p.2

A fost stabilită data Congresului VIII al Federației „Sind-indcomservice”

Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Sfera Deservirii Sociale și Producției de Mărfuri „Sindindcomservice” se pregătește de Congresul VIII al organizației, eveniment care va avea loc la 26 noiembrie anul curent. >>> p.3

Angajați din sectorul bancar, familiarizați cu măsuri de protecție social-economică

Asociația Încasatorilor Bancari din cadrul Federației „SIBA” a organizat, la 22 februarie curent, un seminar cu genericul „Protecția social-economică – obiectiv prioritar al sindicatelor. Motivate prin implementarea contractelor colective de muncă”. >>> p.4

Consultațiile economistului și ale juristului

>>> p.6

Pensionarii vor primi pensii mai mari decât se așteptau, de la 1 aprilie

„Efectul majorării prețurilor va fi, din păcate, mult mai mare decât zece la sută pentru majorarea pensiei

Galina MUNTEANU

Toate pensiile vor fi indexate cu 10 la sută în acest an, și nu cu 6,1%, cum este prevăzut în Legea Bugetului pentru acest an. Anunțul a fost făcut de președinta Republicii Moldova, Maia Sandu. Sindicatele salută decizia, deși țin să precizeze că această majorare este comparabilă cu inflația. Așa că nu putem vorbi de o creștere a puterii de cumpărare.

„Începând cu anul 2023, în fiecare an, deficitul bugetului asigurărilor sociale este în scădere, iar noi am reușit să determinăm mai multe persoane să lucreze. Am reușit să reducem munca informală și asta înseamnă că încasările în bugetul de asigurări sociale este în creștere în fiecare an și asta ne permite să valorificăm aceste resurse pentru indexări, creșteri, plăți unice și așa mai departe”, a menționat ministrul Muncii și Protecției Sociale, Alexei Buzu.

Autoritățile recunosc că majora-

rea nu este în măsură să asigure o viață decentă pensionarilor, dar în același timp se laudă că nu bat pasul pe loc.

„Pensia minimă după această creștere, de zece la sută, va fi de 3055 de lei, o creștere de practic trei ori de la începutul mandatului meu. Cu siguranță, trebuie să depunem un efort mult mai mare ca să creștem pensiile pentru toți funcționarii din Republica Moldova”, a mai spus Alexei Buzu.

Potrivit Guvernului, de pensii majorate vor beneficia peste 560

de mii de persoane. Acum câteva zile, șefa statului, Maia Sandu, a promulgat legea care prevede că pensionarii cu un stagiul de muncă de cel puțin 40 de ani vor avea o pensie minimă garantată de 3300 de lei. În ultimii ani, pensia minimă a crescut de la 1180 de lei la 2800 de lei, iar pensia medie s-a dublat, de la 2000 de lei la 4000 de lei.

Experții spun că indexarea cu zece la sută trebuie salutăată, pentru că este mai mare decât rata medie a inflației prognozată în acest an, care va fi de 7,3 procente. >>> p.2

ABONAREA 2025 A ÎNCEPUT

DRAGI CITITORI!

Puteți perfectă abonamentul la orice oficiu poștal.

Abonarea online: <https://services.posta.md/abonarea2025#/publication/36>

Costul abonamentului: 3 luni - 120 lei, 6 luni - 240 lei, 1 an - 440 lei

Ședință

Comitetul Confederal al CNSM a adoptat o serie de hotărâri importante

În cadrul ultimei ședințe a Comitetului Confederal al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), desfășurată pe 27 februarie 2025, au fost adoptate hotărâri esențiale pentru consolidarea mișcării sindicale în țară.

Comitetul Confederal al CNSM va organiza unele dintre ședințele sale în teritoriu, ceea ce reflectă dorința de a sprijini activitățile sindicale din întreaga țară.

Unul dintre punctele cheie abordate în cadrul ședinței a fost organizarea și desfășurarea Spartachiadei a VII-a a CNSM. Această competiție va avea loc în perioada 26-27 septembrie 2025, la Casa de odihnă „Campingul din Vadul lui Vodă”, fiind un prilej nu doar pentru promovarea unui stil de viață sănătos, dar și pentru întărirea unității în rândul sindicaliștilor din toată țara.

Un alt subiect important abordat în cadrul ședinței a fost propunerea de ratificare a două convenții esențiale ale Organizației Internaționale a Muncii (OIM), ce vizează drepturile lucrătorilor din diverse sectoare. Prima dintre acestea, Convenția nr. 102/1952, se referă la normele minime de securitate socială, iar CNSM a decis să întreprindă măsuri active pentru a promova ratificarea acesteia. De asemenea, sindicatele vor contribui la adaptarea legislației naționale pentru a se alinia la standar-

dele internaționale prevăzute de această convenție.

În ceea ce privește Convenția nr. 189/2011 a OIM, care se referă la protecția drepturilor lucrătorilor casnici, CNSM a reafirmat angajamentul său de a sprijini ratificarea acestui act internațional. Sindicatele vor juca un rol activ în grupurile de lucru dedicate analizei ajustării legislației naționale pentru a include prevederile acestei convenții, care protejează drepturile lucrătorilor din domeniul muncii casnice, un sector adesea ignorat, dar esențial.

În cadrul ședinței, au fost prezentate și măsuri destinate îmbunătățirii activității Inspectoratului Muncii al Sindicatelor. Astfel,

CNSM a subliniat importanța colaborării strânse dintre centrele sindicale și inspectorii de muncă pe parcursul anului 2025, pentru a monitoriza și preveni abaterile de la normele de securitate și sănătate în muncă.

De asemenea, s-a discutat despre organizarea unor vizite de lucru în cadrul entităților specifice și despre activități educaționale dedicate promovării securității și sănătății în muncă, în special, cu ocazia Zilei mondiale a securității și sănătății în muncă, marcată anual la 28 aprilie. Aceasta va fi o ocazie importantă pentru sensibilizarea angajatorilor și angajaților cu privire la riscurile la locul de muncă și la măsurile necesare pentru prevenirea accidentelor de muncă.

Un alt obiectiv important discutat în cadrul ședinței a fost îmbunătățirea evaluării riscurilor la locul de muncă. CNSM a solicitat ca, până la sfârșitul lunii mai 2025, centrele sindicale să depună propuneri pentru modificarea reglementărilor existente, în scopul unei mai bune protecții a muncitorilor. Aceste propuneri vor include atât măsuri de prevenire a accidentelor de muncă, cât și modele de documente care să faciliteze procesul de evaluare a riscurilor și de implementare a măsurilor de protecție.

”**Viziunea pentru viitor:
îmbunătățirea
situației angajaților
din Republica Moldova**

În concluzie, ședința Comitetului Confederal al CNSM de pe 27 februarie 2025 a marcat un pas semnificativ pentru viitorul mișcării sindicale din Moldova, prin aprobarea unor măsuri esențiale care vor întări protecția socială, securitatea muncii și sprijinul acordat lucrătorilor din toate sectoarele economice ale țării. Aceste hotărâri nu doar că reflectă angajamentul continuu al CNSM față de drepturile muncitorilor, dar și viziunea unei mișcări sindicale mai unite și mai eficiente.

Natalia HADĂRCĂ

Remediere

Pensionarii vor primi pensii mai mari decât se așteptau, de la 1 aprilie

(Continuare din p. 1)

„În principiu, legea prevede că indexarea se face în conformitate cu rata inflației. Și era preconizat de 6.1%. Mai târziu, după concretizarea indicatorilor de la Biroul Național de Statistică, rata era de 7%. Decizia de astăzi au mai fost luate anterior, când trebuia să fie indexat cu 5-6 procente, dar s-a indexat cu 15%. Când a fost rata inflației de 32%, nu s-a indexat cu 32, dar tot cu 15 la sută. Important e să nu se indexeze cu un procent mic. Dar dacă se indexează cu un procent mai mare, va fi rectificat bugetul și noi asta doar salutăm. Va fi o măsură suplimentară de protecție socială a persoanelor în etate și a altor categorii de beneficiari și este important să se asigure resursele financiare necesare pentru aceste indexări”, a spus Sergiu Saiciuc, vicepreședinte al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM).

Unii analiști economici sunt de părere că efectul majorării prețurilor pentru pensionari va fi mai mare decât această indexare.

„Indexarea se face de la 1 aprilie, dar cel mai mare șoc al prețurilor este în decembrie, ianuarie și, cel mai probabil, va fi și februarie. S-au scumpit cel mai mult produsele alimentare și, în special, legumele, care sunt un produs de bază pentru pensionari. Și serviciile comunale sunt o povară pentru pensionari. Efectul majorării prețurilor pentru aceștia va fi, din păcate, mult mai mare decât zece la sută pentru majorarea pensiei, însă mie îmi este clar că asta este maxim ce poate face Guvernul. Acesta încearcă să compenseze aceste creșteri prin plăți suplimentare pentru perioada rece a anului, însă ele nu acoperă pe deplin pierderile cauzate de scumpiri pentru toată populația. Mai mult nu văd că este posibil, în condițiile în care noi și așa tăiem la maxim din investiții”, a spus Veaceslav Ioniță, expert în politici economice.

Decizie

Guvernul a aprobat majorarea salariilor pentru pedagogii cu grade didactice

În ședința de miercuri, 26 februarie, Guvernul Republicii Moldova a aprobat modificarea Hotărârii nr. 1234/2018, privind condițiile de salarizare a personalului din instituțiile de învățământ cu regim de autogestione financiar-economică.

Noile prevederi includ creșterea plăților pentru cadrele didactice care dețin grade didactice și integrarea acestor sume în calculul sporurilor pentru performanță și specificitate. Majorarea plății lunare pentru gradele didactice Gradul didactic II – 1.500 de lei; Gradul didactic I – 2.800 de lei; Gradul didactic superior – 4.000 de lei.

Plățile pentru gradele didactice vor fi incluse în

calculul sporurilor pentru performanță și a celor cu caracter specific. Personalul didactic din învățământul profesional tehnic va primi retroactiv sumele majorate pentru perioada 1 ianuarie – data intrării în vigoare a hotărârii.

Decizia Guvernului va intra în vigoare la publicarea în Monitorul Oficial și face parte dintr-un set de măsuri menite să susțină cadrele didactice și să îmbunătățească sistemul de educație din Republica Moldova.

Federația Sindicală a Educației și Științei (FSEȘ) a insistat în permanență în ultimul timp asupra majorării salariilor pedagogilor, pentru a-i motiva pe angajați, întrucât în sistem se resimte o lipsă acută de cadre didactice.

3 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Reuniune

Tinerii sindicaliști la ora bilanțului: obiectivele pentru anul curent

Pe 21 februarie, la Institutul Muncii din Chișinău, membri ai Comisiei de Tineret a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM) s-au reunit pentru a reflecta asupra progreselor realizate în anul precedent și pentru a stabili noi obiective pentru anul 2025.

Lilia Franț, vicepreședintă a CNSM, a subliniat rolul esențial al tinerei generații în consolidarea mișcării sindicale din țară.

Într-o perioadă marcată de schimbări rapide și de provocări economice și sociale, implicarea tinerilor în activitatea sindicală este mai importantă ca niciodată. Lilia Franț a discutat despre necesitatea ca tinerii să își asume un rol activ și să participe la consolidarea valorilor sindicale, contribuind astfel la întărirea vocii lor în cadrul organizațiilor sindicale.

Iar un eveniment la care ar trebui să se audă și vocea tinerilor ar putea fi Forumul Sindical Național „Sinergie Socială”, organizat de CNSM, care se va desfășura pe 28 martie, de Ziua organizațiilor sindicale primare, la Arena Chișinău.

Preocuparea pentru mobilizarea tinerilor nu este o noutate pentru CNSM, dar este o necesitate constantă într-o lume în care schimbările rapide în tehnologie și pe piața muncii au impact direct asupra carierelor tinerei generații. Emilian Glavan, președintele Comisiei de Tineret a CNSM, a subliniat

că prioritățile pentru 2025 se vor concentra pe educarea și informarea tinerilor despre activitățile sindicale și beneficiile afilierii la sindicate.

„În 2025, Comisia de Tineret a CNSM se pregătește să participe la o serie de evenimente semnificative

„Tinerii trebuie să înțeleagă importanța afilierii la sindicate. În 2025, vom organiza campanii de informare, vom promova activitatea sindicală și vom aborda problemele specifice cu care se confruntă tinerii specialiști din diverse domenii”, a adăugat Glavan.

În contextul unei economii care pune presiune pe tineretul din RM, activitatea sindicală devine un liant esențial între protecția drepturilor lucrătorilor și soluțiile pentru provocările cu care se confruntă tinerii.

Veronica Munteanu, membră a Comisiei de Tineret, a făcut o retrospectivă a realizărilor din 2024, remarcând progresele făcute de tineri în cadrul mișcării sindicale, inclusiv participarea la Școala Sindicală (ediția X-a) și colaborarea cu Comisia de Femei a CNSM. Aceasta a subliniat importanța organizării evenimentelor care au implicat tinerii, cum ar fi Gala organizațiilor sindicale primare și Forumul Tinerilor Sindicaliști, care au contribuit la consolidarea solidarității și la creșterea vizibilității mișcării sindicale în rândul tineretului din Moldova.

„Am învățat să fim nu doar lideri ai organizațiilor sindicale, ci și susținători ai celor care au nevoie de ajutorul nostru. Tinerii sunt cheia viitorului mișcării sindicale”, a afirmat Munteanu.

În 2025, Comisia de Tineret a CNSM se pregătește să participe la o serie de evenimente semnificative, inclusiv Ziua Internațională a Solidarității Oamenilor Muncii și o nouă ediție a Forumului Tinerilor Sindicaliști. De asemenea, organizația își propune să colaboreze cu organizații nonguvernamentale și să organizeze campanii de informare la nivel național pentru a sensibiliza tineretul

asupra beneficiilor aderării la sindicate. O prioritate deosebită va fi conlucrarea cu structurile sindicale internaționale de tineret, în colaborare cu ITUC, ITUC-PERC și ETUC, prin campanii de solidarizare și promovarea valorilor sindicale pe plan internațional.

Eugeniu Covrig, șef al Departamentului juridic al CNSM, a abordat, în timpul reuniunii, aspecte importante privind participarea reprezentanților salariaților la administrarea unității și apărarea drepturilor sindicalelor.

Tineretul joacă un rol important în definirea viitorului mișcării sindicale. De la educație și formare continuă, la sprijinirea cazurilor de solidaritate internațională, tinerii sindicaliști din Moldova demonstrează că sunt pregătiți să își asume responsabilitatea pentru o mișcare sindicală puternică și relevantă în fața provocărilor economice și sociale ale secolului XXI. Cu o viziune clară asupra viitorului și cu o implicare activă în promovarea drepturilor lucrătorilor, tinerii din CNSM sunt un factor esențial pentru o mișcare sindicală de succes în Republica Moldova.

Côr. VP

Bilanț

A fost stabilită data Congresului VIII al Federației „Sindindcomservice”

Federația Sindicatelor Lucrătorilor din Sfera Deservirii Sociale și Producției de Mărfuri „Sindindcomservice” se pregătește de Congresul VIII al organizației, eveniment care va avea loc la 26 noiembrie anul curent. Aspecte privind organizarea și desfășurarea Congresului au fost discutate de membrii Comitetului Executiv al federației, care s-au întrunit în ședință la 21 februarie.

Totodată, în cadrul ședinței au fost abordate aspecte privind modificări în componența Consiliului federației, ajustări necesare pentru o mai bună reprezentare și funcționare a organizației. A fost prezentat și Raportul privind efectivul sindical pentru anul 2024, dar și o analiză detaliată a dinamicii membrilor de sindicat „Sindindcomservice” și cum s-au implicat aceștia în activitățile sindicale.

Ecaterina Manastirschi, președinta Federației „Sindindcomservice”, a precizat pentru „Vocea poporului” că datele de la 1 ianuarie 2025 arată că federația de ramură reunește 10222 de membri de sindicat. 88 la sută dintre salariații din bransă sunt mem-

bri de sindicat. În comparație cu 1 ianuarie 2024, numărul membrilor de sindicat a scăzut cu 367, și asta pentru că s-a închis filiala de la Bălți a unei întreprinderi cu capital străin, a specificat Ecaterina Manastirschi.

Membrii Comitetului Executiv al federa-

ției au examinat și Raportul financiar pentru anul 2024, între care și aspecte privind veniturile și cheltuielile organizațiilor sindicale, iar accentul s-a pus pe transparență și responsabilitate financiară. În același timp, s-a discutat și despre repartizarea fondurilor pentru prevenirea îmbolnăvirilor și pentru tratament balneosanatorial, o măsură importantă pentru sănătatea și recuperarea capacității de muncă a membrilor de sindicat în anul 2025.

În alt context, Ecaterina Manastirschi a îndemnat membrii Comitetului Executiv al federației să se implice activ în promovarea participării la Forumul Național Sindical „Sinergie socială”, care se va desfășura la 28 martie anul curent, un eveniment de referință pentru consolidarea mișcării sindicale din Republica Moldova și pentru dezvoltarea parteneriatelor durabile.

Côr. VP

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 4

Cooperare internațională

ETF va susține sindicatele din transporturi din Republica Moldova

CNSM și federațiile sindicale din domeniul transporturi din Republica Moldova vor beneficia de suport din partea Federației Europene a Lucrătorilor din Transporturi (ETF). Despre aceasta au anunțat Livia Spera, secretar general al ETF, și Josef Maurer, șeful ETF pentru transport maritim și operațiuni, în cadrul unei întrevederi cu conducerea CNSM și a Federației Sindicatelor Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova.

Evenimentul a avut loc marți, 25 februarie, în sediul Casei Sindicatelor de la Chișinău. Josef Maurer a precizat că e vorba de un proiect la care sindicatele din Republica Moldova vor putea participa.

„Avem ofițeri regionali ai ETF în Polonia, în țările baltice, în România, iar sindicatele de ramură din Republica Moldova vor putea apela la acești ofițeri, pentru a obține cunoștințele de care au nevoie”, a specificat Josef Maurer.

Prezent la întrevedere, Sergiu Saiciuc, vicepreședinte al CNSM, a spus că una dintre cele mai mari probleme este accesul sindicatelor de ramură la întreprinderile cu capital străin. De exemplu, investitorul este din Germania și are o filială în Republica Moldova, iar sindicatele vor să discute cu salariații care lucrează la această întreprindere, inclusiv pe domenii privind drepturile salariaților și avantajele de a fi membri de sindicat.

Sergiu Saiciuc a propus ca părțile prezente la întrevedere să înceapă negocierile pentru ca federațiile sindicale din domeniul transporturilor din Republica Moldova să adere la ETF, dar și la acordurile de colaborare dintre ETF și federațiile de branșă din Republica Moldova. Liderul sindical a făcut o prezentare a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova și a activităților CNSM. Domnia sa a menționat că sindicatele sunt active în cadrul Platformei societății

civile UE-Moldova, iar o ședință a Platformei va avea loc la Chișinău pe 24 martie anul curent.

Potrivit liderului sindical, la 18 martie, la sediul CNSM va avea loc o ședință cu noul rezident permanent al ONU în Republica Moldova, iar la eveniment vor participa și reprezentanți ai Confederației Naționale a Patronatului din Moldova.

La rândul său, Lilia Frant, vicepreședintă a CNSM, a subliniat că un obiectiv al sindicatelor este de a atrage cât mai mulți tineri în sindicate, întrucât statisticile arată că doar un sfert dintre membrii de sindicat din Republica Moldova sunt tineri, iar mulți dintre tinerii specialiști nu cunosc drepturile salariaților. O altă prioritate în activitatea CNSM este de a crea noi organizații sindicale primare, a adăugat Lilia Frant.

Livia Spera, secretar general al ETF, a precizat că Federația Europeană a Lucrătorilor din Transporturi este o organizație sindicală paneuropeană care reprezintă peste cinci milioane de lucrători din sectorul transporturilor, afiliați la peste 200 de sindicate din 38 de țări europene. Fondată în iunie 1999 la Bruxelles, Belgia, ETF are rădăcini în organizații sindicale paneuropene cu o tradiție de peste 60 de ani.

„Federația ETF este o organizație paneuropeană și este prezentă și în Ucraina, Georgia, Turcia, țările balcanice. Ne concentrăm și pe state care nu sunt membre ale UE”, a sub-

liniat Livia Spera. Totodată, ETF este membră a Confederației Europene a Sindicatelor (ETUC).

Probleme la nivel european în domeniul transporturi

Liderul sindical a menționat că, la nivel european, în domeniul transporturi sunt mai multe probleme. Există un deficit de forță de muncă, e nevoie de 500 de mii de șoferi de camioane. O altă problemă a apărut odată cu tranziția la economia verde, iar în acest context se cer autocare electrice. Digitalizarea la nivel de UE a făcut ca salariații care vindeau tichete de călătorie la casierie să dispară, întrucât acest serviciu a trecut pe online.

Prezent la ședință, Petru Lungu, președintele Federației Sindicatelor Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova, a subliniat că vânzătorii de bilete de călătorie au devenit astfel șomeri, iar pentru persoanele care au o vârstă de peste

50 de ani este foarte greu să însușească o nouă profesie.

În alt context, Petru Lungu a precizat că este la conducerea Federației Sindicatelor Transportatorilor și Drumarilor de doi ani. Potrivit liderului sindical, domeniul transporturi a trecut prin mai multe reforme, care au făcut mai slab acest sector.

„Totodată, în ultimii ani, am inițiat un dialog cu patronatele din această sferă. A fost creată o organizație sindicală primară la Agenția Națională Transport Auto, avem reușite și în domeniul transport de taxi. Colaborăm cu aproximativ 100 de companii de taxi. Ne-am propus ca, până la sfârșitul lunii iulie anul curent, 1000-1500 de angajați din această sferă să adere la sindicate”, a punctat Petru Lungu.

Liderul sindical a adăugat că mai poartă negocieri și cu reprezentanți ai Agenției Navale a Republicii Moldova, pentru ca angajații acestei instituții să devină membri de sindicat.

Instruire

Angajați din sectorul bancar, familiarizați cu măsuri de protecție social-economică

Asociația Încasatorilor Bancari din cadrul Federației „SIBA” a organizat, la 22 februarie curent, un seminar, cu genericul „Protecția social-economică – obiectiv prioritar al sindicatelor. Motivate prin implementarea contractelor colective de muncă”. Instruirea s-a desfășurat la Institutul Muncii.

Ana Moldovanu, consilier superior în cadrul Departamentului protecție social-economică al CNSM, a prezentat la instruire informații detaliate despre sistemul de asigurări sociale, despre importanța contractelor colective de muncă, dar și a răspuns la întrebările participanților.

Ea a menționat că, potrivit Convenției colective la nivel național, ziua de muncă de 12 ore trebuie să fie urmată de o perioadă de repaus de cel puțin 24 de ore. Angajatorul este obligat să acorde femeilor însărcinate timp liber pentru examene medicale, care se include în timpul de muncă.

Personalului de conducere și de specialitate a cărui muncă implică eforturi psihico-emoționale sporite i se poate acorda un

concediu suplimentar plătit de până la șapte zile calendaristice. Tatălui copilului nou-născut i se poate acorda un concediu patern cu o durată de trei zile calendaristice, cu menținerea salariului mediu (în primele 56 de zile).

În același context, Convenția colectivă la nivel național prevede că la căsătoria salariatului se acordă trei zile libere, iar la căsătoria copilului salariatului – o zi liberă. La nașterea sau înfierea copilului salariatul po-

ate, de asemenea, să beneficieze de o zi liberă, în cazul decesului părinților, soțului, soției, copilului – de trei zile libere, iar în cazul decesului fratelui/surorii, bunicii/bunicului, salariatul beneficiază de o zi liberă.

Părinții care au copii în clasele I și II își pot lua o zi liberă la începutul anului școlar și o zi liberă la sfârșitul anului școlar. O zi liberă se oferă și angajatului, în cazul în care un membru al familiei sale este încorporat în rândurile Armatei Naționale.

Ana Moldovanu a menționat că în contractele colective de muncă la nivel de unitate sunt stipulate prevederi referitoare la regimul de muncă și regimul de odihnă. Astfel, regimul de muncă poate fi flexibil, la distanță, de 12 ore. Ziua de muncă poate avea o durată redusă în ajunul zilei de sărbătoare.

Tot în contractele colective de muncă la nivel de unitate pot fi incluse prevederi privind pauza de masă, concedii suplimentare, modalități de majorare a salariilor, acordarea unor premii și a unor ajutoare materiale, asigurarea cu echipamente de protecție individuală și colectivă, sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile.

Aceste documente mai stipulează și alte măsuri de protecție socială, cum ar fi acordarea unor tichete de masă, vouchere de sport, compensații oferite salariaților care îmbină munca cu studiile, garanții în caz de concedieri.

Probleme vechi

Angajații de la căile ferate, din nou în stradă, pentru a-și obține drepturile

Doar zece din cele 34 de filiale ale întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” (CFM) și-au primit lefurile pentru luna august, iar datoriile salariale acumulate se ridică la peste 190 de milioane de lei. Președintele Federației Sindicale a Feroviarilor, Ion Zaporozan, a spus pentru „Vocea poporului” că nu vor renunța și vor bate la ușile responsabililor până nu le vor fi satisfăcute revendicările.

„Ne spun doar că ei caută soluții, dar oamenii nu au ce mânca, susține Ion Zaporozan. La ora actuală, datoriile CFM față de furnizor se ridică la peste 1,2 miliarde de lei. Pentru motorină - 22 de milioane, pentru salarii - 191 de milioane, pentru „Moldovagaz” - 25 de milioane, pentru Termoelectrica -19 milioane de lei și multe altele”, a mai adăugat președintele Federației Sindicale a Feroviarilor.

Astăzi, feroviarii din mai multe raioane din țară au ieșit, din nou, la proteste. Angajații CFM cer achitarea urgentă a salariilor restante de aproape jumătate de an. Ultimul protest al angajaților de la CFM a avut loc pe 14 februarie curent. În capitală, manifestația a început în fața Guvernului, după care protestatarii au mers la Parlament și la Președinție.

Mircea Păscăluță: Prioritatea noastră este plata salariilor

La rândul lor, autoritățile spun că fac tot ce le stă în puteri ca să rezolve problema. „Încercăm să valorificăm toate activitățile care nu sunt utilizate în activitatea operațională, vorbim despre imobile, vorbim despre locomotive vechi, care sunt scoase din uz. Și aici discutăm despre valorificarea lor, pentru ca imediat să adu-

cem surse de venit, să fie acoperite acele cheltuieli și datoriile salariale. Ele se plătesc pe etape. Acum se achită pentru luna august și spunem că prioritatea noastră este plata salariilor. Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” trebuie să se transforme într-o întreprindere sustenabilă”, a menționat Mircea Păscăluță, secretar de stat la Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, într-o emisiune la postul public de radio.

Pe de altă parte, potrivit datelor statistice, transportul feroviar din Republica Moldova a înregistrat scăderi semnificative în anul 2024, atât în privința volumului de mărfuri transportate, cât și a transportului de pasageri.

Probleme moștenite

Potrivit datelor publicate de Biroul Național de Statistică, pe segmentul transportului de mărfuri, volumul transportat a scăzut cu 38%, iar parcursul mărfurilor a înregistrat o reducere de 38,6% față de anul precedent. A fost afectat și transportul de pasageri. În anul 2024, au fost transportați 589,5 mii de pasageri, ceea ce reprezintă o scădere cu 23,9%, comparativ cu 2023.

Într-un mesaj publicat pe rețelele sociale, ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Vladimir Bolea, scrie că, în ultimii 10-15 ani, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a fost gestionată prost și irresponsabil, iar situația în care s-a ajuns azi a fost cauzată inclusiv din cauza refuzului managementului anterior de a lua decizii complicate, dar necesare.

„Salariile restante trebuie plătite, iar asta este prioritatea conducerii actuale a CFM. În acest sens, optimizările operaționale sunt parte din soluțiile pe termen mediu și lung. CFM, din cauza lipsei investițiilor la timp și a stabilirii unei viziuni clare, a ajuns o companie care nu se poate susține financiar. Mai mult decât atât, războiul din Ucraina a modificat lanțurile logistice și Republica Moldova nu mai este teritoriu de tranzit pentru mărfuri pe calea ferată. Deficiențele moștenite și situația regională demonstrează că amânarea problemei de la o lună la alta nu este o soluție potrivită”, a relevat ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

„O soluție imediată ar fi vânzarea unor obiecte de patrimoniu din gestiunea CFM care nu mai sunt necesare și achitarea salariilor. Soluția pe termen mediu și lung

înseamnă eliminarea cheltuielilor ineficiente, optimizarea costurilor operaționale și investiții majore în infrastructură. Ministerul de resort intervine pe dimensiunea sa și contribuie ca managementul CFM să iasă din acest impas. Investim în modernizarea infrastructurii feroviare, 250 de milioane de euro din asistența financiară europeană vor fi investite în reabilitarea liniilor cheie. Agenția Proprietăți Publice (APP) desfășoară un audit detaliat pentru identificarea și corectarea ineficiențelor financiare și operaționale. CFM va fi restructurată în trei entități distincte (infrastructură, transport de pasageri, transport de mărfuri). Această intervenție va permite o gestionare mai bună a activităților. Obiectivul nostru comun este ca CFM să devină o companie independentă financiar, profitabilă și modernă”, a menționat Vladimir Bolea.

CFM se confruntă de ani buni cu probleme la achitarea salariilor. În 2020, întreprinderea a ajuns în prag de faliment, iar angajații din mai multe raioane au ieșit la proteste. Pentru a le plăti datoriile salariale, administrația CFM a accesat anterior două credite a câte 35 de milioane de lei fiecare. Problema însă s-a rezolvat pe o perioadă scurtă. Ulterior, întreprinderea a mizat că ar putea obține în jur de 200 de milioane de lei din vânzarea locomotivelor, a vagoanelor vechi, dar și a metalului uzat, însă așteptările optimiste nu au fost confirmate în realitate. Din 2020 și până în prezent, numărul angajaților s-a redus aproape la jumătate, de la aproape zece mii la 4.970.

Pe 25 februarie, directorul interimar al Î.S. „Calea Ferată din Moldova”, Serghei Tomșa, a depus cerere de demisie. În cerere nu au fost prezentate motivele demisiei.

Serghei Tomșa a asigurat interimatul funcției de director general al CFM din februarie 2024, după ce fostul director al întreprinderii, Oleg Tofilat, și-a dat demisia.

Galina MUNTEANU

Cazuri rare

Un veteran al muncii, la 90 de ani, încă mai lucrează, alături de cei tineri

Uneori, alături de noi muncesc persoane, se bucură de viață, de ceea ce fac, de cei care îi înconjoară, unii dintre care nici nu bănuiesc ce vârstă are omul. Unul dintre aceștia este Vasili Slik, care a împlinit deja 90 de ani, dar continuă să muncească cu plăcere, de parcă vârsta sa ar fi doar o cifră înregistrată acolo, în niște acte civile sau de evidență a populației.

Vasili Slik și-a început activitatea de muncă la Uzina Mecanică Bălți (mai târziu, Asociația de Producție „V. I. Lenin”, acum, întreprinderea administrativă a Parcului Industrial „Răut”), la 28 martie 1951, ca ucenic de tinichigerie.

După serviciul militar, pe care l-a satisfăcut între anii 1953 și 1956, s-a întors la uzină

și a lucrat ca lăcătuș în lucrări de asamblare mecanică, obținând calificarea de categoria a șasea, însușind noile meserii de ștanțator, strungar, tăietor de metal și reglor de utilaje de ștanțare la rece.

Din 1972 până în 1994, a lucrat ca maistru de producere în secția de prelucrare a metalelor. În 1976, a absolvit prin corespondență Colegiul Politehnic din Bălți, specialitatea prelucrarea metalelor prin așchiere, obținând calificarea de tehnician tehnolog.

De-a lungul bogatei sale cariere, a instruit și a pregătit peste 200 de tineri muncitori în meseria sa. Specialist competent, a participat la însușirea de noi produse, echipamente performante și procese tehnologice progresiste. Pentru realizările sale în muncă, Vasili Slik a fost distins cu Ordinal „Drape-

lul Roșu de Muncă”, cu medaliile „Veteran al Muncii” și „Meritul Civic”. La vârsta de 90 de ani, cu aproape 74 de ani de vechime în muncă, Vasili Slik continuă să lucreze la întreprinderea natală, căreia și-a dedicat întreaga viață conștientă.

Unii tineri colegi mai glumesc uneori cu maistrul veteran și îl provoacă, întrebându-l când o să cedeze postul lui unuia mai tânăr, iar el le răspunde, tot în glumă, că până la o sută de ani mai are multe de făcut la uzină, dar și în viața personală.

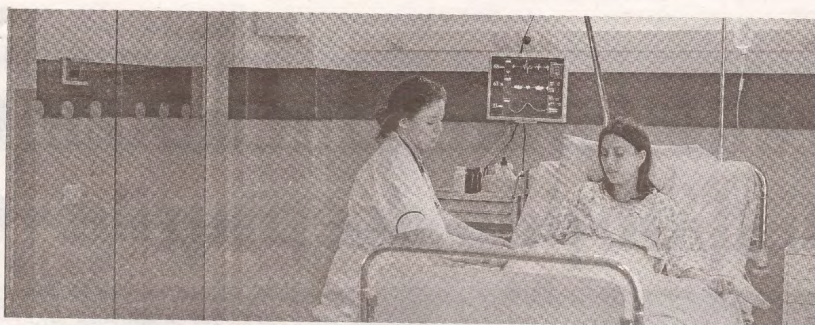
Noi, colegii, îi urăm mulți ani cu sănătate și să facă în continuare ceea ce îi place.

Ivan LUCHIANOV, președintele comitetului sindical Parcul Industrial „Răut” SA, Federația Sindicatelor „SindRautMaș”

» CONSULTAȚII

6

Economistul

Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă: cine și cât achită

Lucrez oficial în mai multe locuri. M-am îmbolnăvit și îmi pun întrebarea cine și cum îmi va achita indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă?

Valeriu Duca, Chișinău

Ana MOLDOVANU, consilier superior în Departamentul protecție social-economică al CNSM

Conform art. 2 din Legea 289/2004, persoanele asigurate au dreptul la indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă pricinuită de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, dacă acesta pierde venitul asigurat pentru întreaga perioadă a concediului medical, la toate unitățile în care desfășoară activități.

Dreptul la indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă se confirmă prin certificat de concediu medical.

Pentru persoanele încadrate în mai multe unități, indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se stabilește dacă asiguratul confirmă în scris, prin declarație pe propria răspundere (anexa nr. 5 la Hotărârea Guvernului 108/2005), pierderea integrală a venitului în perioada concediului medical la toate unitățile în care desfășoară activități. Declarația se depune odată cu certificatul de concediu medical.

Indemnizația acordată din mijloacele angajatorului se stabilește de către angajator/angajatori în temeiul certificatului medical pe suport de hârtie, în original sau copie. La solicitarea angajatului, angajatorul căruia i se prezintă originalul certificatului medical prezintă o copie/copii cu mențiunea „copie corespunde originalului”, pentru a fi prezentat altor angajatori, unde activează persoana.

Plata indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă provocată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă se efectuează în modul următor:

a) primele cinci zile calendaristice de incapacitate temporară de muncă se plătesc din mijlo-

cele angajatorului, însă nu mai mult de 15 zile cumulative pe parcursul unui an calendaristic, în cazul mai multor perioade de incapacitate temporară de muncă; mărimea indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă plătită din mijloacele angajatorului se stabilește în proporție de 75% din salariul mediu al angajatului.

Important este faptul că indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă provocată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, plătită din mijloacele angajatorului, se stabilește indiferent de durata stagiului de cotizare!

b) Începând cu a șasea zi calendaristică de incapacitate temporară de muncă, iar în cazul mai multor perioade de incapacitate temporară de muncă – începând cu prima zi după expirarea celor 15 zile cumulative plătite din mijloacele angajatorului, indemnizația se plătește din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat. De acest drept pot beneficia salariații care au un stagiu total de cotizare de cel puțin trei ani sau care confirmă un stagiu de cotizare de cel puțin 9 luni în ultimele 24 de luni premergătoare datei producerii riscului asigurat (în cazul dat – îmbolnăvirii).

”Indemnizația plătită din bugetul asigurărilor sociale variază, în funcție de stagiul de cotizare

Mărimea indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă plătită din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat variază, în funcție de stagiul de cotizare, după cum urmează:

– 60% din venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat (îmbolnăvirea), în cazul unui stagiu de cotizare de până la cinci ani;

– 70% din venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, în cazul unui stagiu de cotizare cuprins între 5 și 8 ani;

– 90% din venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, în cazul unui stagiu de cotizare de peste 8 ani;

– 100% din venitul mediu lunar asigurat realizat în ultimele 12 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, în cazul incapacității temporare de muncă cauzate de tuberculoză, SIDA sau de o maladie oncologică.

Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă, achitată din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat, se stabilește de către Casa Națională de Asigurări Sociale în temeiul informației din certificatul medical, transmise prin intermediul conexiunilor intersistemice securizate și autentificate prin semnătura electronică a persoanei responsabile ale prestatorilor de asistență medicală.

Datele din certificatul medical transmise Casei Naționale de Asigurări Sociale pentru stabilirea indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă se examinează în termen de până la 15 zile calendaristice de la data recepționării acestora. În cazul în care informația necesară pentru stabilirea indemnizației este incompletă/incompletă sau în cazul în care se constată lipsa unor date, termenul de examinare se extinde până la 45 de zile calendaristice de la data recepționării datelor din certificatul medical.

Începând cu iulie 2024, Casa Națională de Asigurări Sociale notifică beneficiarilor stabilirea indemnizațiilor prin intermediul serviciului guvernamental de notificare electronică (MNotify). Dacă persoana nu întrunește condițiile de stabilire a indemnizațiilor, Casa Națională de Asigurări Sociale ia decizia de a refuza stabilirea indemnizației. În acest caz, în termen de 10 zile calendaristice, după aprobarea deciziei de refuz, persoanele i se comunică motivul refuzului.

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție răspunde juristul Ion PREGUZA.

Securitatea socială prin prisma legislației internaționale

Am auzit într-o emisiune radiofonică despre Convenția Organizației Internaționale a Muncii privind securitatea socială. Sunt sigură că aspectele securității sociale a cetățenilor trezesc interes pentru mai mulți angajați. Aș dori să aflu ce prezintă această Convenție și dacă este ratificată de țara noastră? Ce instrumente există în acest domeniu la nivel european?

Antonina Zgardan, Chișinău

Comunitatea internațională a consacrat conceptul de „securitate socială” – drept fundamental al omului, cu ocazia adoptării Declarației Universale a drepturilor omului, la 10 decembrie 1948, care prevede în art. 22 că „Orice persoană, în calitate sa de membru al societății, are dreptul la securitatea socială; ea este îndreptățită ca prin efortul național și colaborarea internațională, ținându-se seama de organizarea și resursele fiecărui țări, să obțină realizarea drepturilor economice, sociale și culturale indispensabile pentru demnitatea sa și libera dezvoltare a personalității sale”.

Prin urmare, securitatea socială a populației reprezintă un element fundamental pentru orice stat, iar Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 102 din 28 iunie 1952 privind normele minime de securitate socială (Convenția nr. 102/1952), are un rol important în acest sens. Din păcate, această Convenție încă nu a fost ratificată de către Republica Moldova, deși sindicatele pledează pentru ratificarea ei cât mai curând posibil.

După cum s-a menționat deja, securitatea socială este un drept fundamental al omului, indiferent de gen, ocupație, activitate sau alte criterii. Astfel, toate persoanele trebuie să beneficieze de un nivel minim de securitate socială care să le asigure un trai decent. Convenția respectivă are un rol important în procesul de eradicare a sărăciei, asigurarea unor condiții de muncă decente, asigurarea unei justiții sociale și egalității de șanse.

”Securitatea socială a populației reprezintă un element fundamental pentru orice stat

Adoptarea Convenției nr. 102/1952 a marcat o nouă etapă în legislația internațională a securității sociale; ea a introdus obiectivul unui nivel minim de securitate realizabil în toate țările lumii, indiferent de gradul de dezvoltare economică. Această Convenție prevede principiile tipuri de riscuri sociale și stabilește următoarele direcții prioritare: îngrijiri medicale, indemnizații de boală, indemnizații de șomaj, prestații de bătrânețe, prestații în caz de accidente de muncă și boli profesionale, prestații familiale, prestații de maternitate, prestații de invaliditate și prestații pentru urmași.

Fiecare stat membru, pentru care Convenția respectivă este în vigoare, trebuie să garanteze persoanelor protejate acordarea de prestații convenite, în conformitate cu condițiile respective ale Convenției.

Cu referire la securitatea socială la nivel european, este de menționat că Consiliul Europei a elaborat și a adoptat documente precum: Codul european de securitate socială (1964); Convenția europeană de securitate socială (1973); Carta socială europeană revizuită (1996).

Prin Carta socială europeană, statele membre ale Consiliului Europei au convenit să asigure populațiilor lor drepturile sociale pentru a ameliora nivelul de trai și a promova bunăstarea lor socială.

Cu referire la securitatea socială, art. 12 din Carta socială europeană revizuită stabilește că, în vederea exercitării efective a dreptului la securitate socială, părțile se angajează: să stabilească sau să mențină un regim de securitate socială; să mențină regimul de securitate socială la un nivel satisfăcător, cel puțin egal cu cel necesar pentru ratificarea Codului european de securitate socială; să depună eforturi pentru a aduce treptat regimul de securitate socială la un nivel mai ridicat și altele.

Reamintim că Carta socială europeană revizuită este ratificată parțial de Republica Moldova (declărându-se legată prin unele prevederi, inclusiv ale art. 12 al acesteia) prin Legea nr. 484 din 28.09.2001.

Soluție

„Un spațiu pentru copiii angajaților CNSM transformă vacanțele în bucurii”

Pentru Ana Palamari, mamă a unei fete de 11 ani și angajată a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova (CNSM), vacanțele școlare veneau mereu cu o provocare: unde își poate lăsa copilul în timp ce ea trebuie să fie la birou?

„Evelina trebuia să stea cu mine toată ziua la muncă. Pe un scaun, fără prea multe opțiuni, se plictisea, obosea, în timp ce eu încercam să mă concentrez la sarcinile mele. Era dificil pentru amândouă”, povestește Ana.

Aceasta era realitatea multor părinți din cadrul CNSM care nu aveau alternative pentru îngrijirea copiilor în afara programului școlar. Situația s-a schimbat odată cu deschiderea unui spațiu dedicat copiilor angajaților CNSM, un proiect susținut de Organizația Internațională a Muncii (OIM).

„Acest spațiu este salvarea mea. Acum, Evelina poate să se joace, să se odihnească și să interacționeze cu alți copii, iar eu îmi pot face munca fără griji. Nu mai privesc vacanțele ca pe o povară”, mărturisește Ana Palamari.

Confederația Națională a Sindicatelor

din Moldova, cu sprijinul financiar și cu ghidare din partea OIM, a inaugurat un spațiu modern și sigur pentru copiii angajaților. Acesta este dotat cu mobilier modular, cu jocuri și echipamente adecvate, iar măsurile de siguranță includ geamuri securizate, iluminare adaptată și o cameră de supraveghere, permițând părinților să-și monitorizeze copiii direct din birou.

În prezent, spațiul de îngrijire este frec-

ventat de grupuri de 3-4 copii simultan, iar la activitățile organizate au participat până la opt copii. Este dotat cu nouă locuri pentru pregătirea lecțiilor și pentru activități în grup și este mai intens frecventat în special în timpul vacanțelor școlare.

Polina Fisticanu este o altă angajată care beneficiază de acest spațiu pentru Daniela, fiica sa de șapte ani. Pe perioada vacanțelor școlare și uneori după lecții, Daniela petrece timp aici, având posibilitatea

de a interacționa cu alți copii ai angajaților și de a se bucura de un mediu sigur și prietenos.

„Anterior, Daniela trebuia să stea cu mine în birou, aducând jucării și cărți de acasă. Acum are un spațiu dedicat, unde poate învăța, se poate juca și socializa. Acest lucru mi-a permis să mă concentrez mai bine la muncă, fără întreruperi constante”, spune Polina Fisticanu.

Crearea acestor spații este preluată din modelele observate în Lituania, în cadrul unei vizite de studiu organizate în martie 2024 de Oficiul Organizației Internaționale a Muncii pentru Europa de Est și Centrală, care a reunit partenerii sociali din Republica Moldova și Ucraina, oferindu-le oportunitatea de a învăța din bunele practici.

Inițiativa este apreciată de angajați, care consideră că astfel de spații sunt esențiale pentru echilibrul dintre viața profesională și cea personală. Cu sprijinul OIM, a fost deja amenajat spațiu similar în cadrul Ministerului Muncii și Protecției Sociale, și al companiei Orange Moldova. Activitatea face parte din suportul acordat pentru implementarea Programului Național pentru Serviciile de Îngrijire a Copiilor.

Aniversare tristă

Sindicatelor din Moldova, alături de frații ucraineni în vremuri de restriște

Pe 24 februarie s-au împlinit trei ani de când Rusia a atacat Ucraina. De atunci, țara vecină a pierdut circa 11% din teritoriul, dar nu și voința de a lupta. În acest timp, peste 40.000 de civili au fost uciși sau răniți, iar milioane de refugiați își duc dorul printre străini.

Ne amintim cu toții dimineața zilei de 24 februarie 2022, când nu doar ucrainenii, ci și moldovenii au fost treziți din somn de bucurii puternice. Nimănui nu-i putea trece prin cap că în vecinătatea noastră a început un război și că exploziviile de rachete lansate de armata lui Putin.

În scurt timp, la trecerile vamale ale Ucrainei cu Republica Moldova s-au format cozi kilometrice cu oameni disperăți care doreau să fugă din fața urgiei. La știri deja anunțau primii răniți, primele decese, primele case distruse. Moldovenii s-au mobilizat imediat și și-au deschis casele pentru mii de refugiați veniți chiar din primele zile de război.

CNSM a fost alături de refugiații ucraineni și le-a oferit spațiu de cazare și hrană chiar de la începutul invaziei. Pe 25 februarie, Comitetul Confederal al CNSM a decis să deschidă ușile pentru refugiați în sanatoriile „Nufărul Alb” din Cahul, „Bucuria-Sind” din Vadul lui Vodă, „Codru” din Hârjauca, raionul Călărași, și ale hotelului din cadrul Institutului Muncii din Chișinău. Iar într-o declarație privind situația din Ucraina, CNSM și-a exprimat susținerea pentru poporul ucrainean.

Refugiații au beneficiat aici de toată îngrijirea necesară. De condițiile de cazare

se interesau organismele internaționale și toate delegațiile care au avut întrevederi cu conducerea CNSM. Acestea mergeau, neapărat, să verifice cum sunt întreținuți refugiații.

„Republica Moldova a devenit un coridor umanitar și adăpost pentru sute de mii de refugiați

Conducerea CNSM l-a avut în vizită pe Sergejus Glovackas, director al Biroului OIM pentru activitățile lucrătorilor pentru Europa și Asia Centrală. Discuțiile s-au referit la situația refugiaților din Ucraina și problemele refugiaților care părăsesc țara vecină fugind de război. Sergejus Glovackas a subliniat că Republica Moldova este apreciată la nivel internațional pentru rezultatele obținute în ultima perioadă în domeniul dialogului social, în special, pentru eforturile îndreptate spre gestionarea crizei refugiaților ucraineni. Glovackas a informat despre deschiderea OIM de a acorda suport și asistență tehnică CNSM pentru gestionarea crizei refugiaților ucraineni.

„Republica Moldova a devenit un coridor umanitar și adăpost pentru sute de mii de refugiați. A demonstrat o solidaritate fără precedent atunci când locuitorii și-au deschis ușile propriilor case pentru bătrâni, femeile și copiii acestora fugiți din calea războiului. Pentru acest lucru, suntem recunoscători poporului Republicii Moldova.

Războiul este ceva îngrozitor”, a menționat Roya Garayeva, președinta Comitetului de Femei PERC, într-un eveniment internațional organizat de Institutul Muncii din Chișinău, unde s-a discutat despre situația femeilor din Ucraina.

Cifrele ONU arată că peste opt milioane de ucraineni și-au părăsit țara de la începutul războiului, adică aproape o cincime din populație. Aproape 128 de mii de refugiați ucraineni sunt înregistrați în prezent în Republica Moldova, iar în total, peste 1,2 milioane de persoane au tranzitat țara de la începutul invaziei. În ceea ce privește integrarea pe piața muncii, potrivit datelor oficiale, până la 7 februarie 2025, peste 1,6 mii de cetățeni ucraineni au fost angajați în diverse sectoare ale economiei moldovenești. Totodată, aproape 2,5 mii de copii ucraineni

au fost înscriși în școlile din Republica Moldova, iar aproximativ 600 dintre aceștia frecventează instituțiile preșcolare.

Amintim că Republica Moldova s-a confruntat cu unul dintre cele mai mari valuri de refugiați pe cap de locuitor din Europa. Iar pentru felul cum au reacționat moldovenii, în 2024, poporul Republicii Moldova a primit o mențiune de onoare la Premiul Nansen pentru Refugiați al UNHCR, pentru solidaritatea și sprijinul oferit refugiaților ucraineni. Această recunoaștere subliniază răspunsul rapid și compasiunea cu care autoritățile și cetățenii Republicii Moldova au gestionat una dintre cele mai mari crize de strămutare forțată din istoria modernă a Europei.

Umor pentru sindicaliști deștepți

Visul unui student, explicat de Călinescu

George Călinescu (1899-1965), scriitor și critic literar român, la un curs în aula universitară.

Un student îi spune profesorului Călinescu:

- Dumneavoastră, care studiați delirul oniric, îmi puteți da un sfat? Deseori, în somn, mă visez profesor. Ce să fac ca visele mele să devină realitate?

- Soluția e să dormi mai puțin, îi răspunse cu simplitate genialul Călinescu.

Setea care ne tulbură sănătatea

Tatăl exasperat, trezit din somn, se răstește la junior.

- Asta e culmea! Prima dată m-ai trezit că ți-e sete ție, a doua oară m-ai trezit că îi e sete la păpușă, pe urmă, m-ai trezit că îi e sete pisicii. Acum ce mai e?

Juniorul îi zice, candid:

- Vroiam să te întreb dacă nu ți-e sete și ție...

Măsurile de precauție

La poliție:

- Deci, hoțul v-a furat cerceii, brățara de aur și lanțșorul de la gât?

- Da, domnule polițist.

- Și de ce nu ați strigat după ajutor?

- Riscam ca hoțul să-mi vadă și dinții de aur...

OBISNUITA
OM FARA PERECHE
LUATA CU BALONUL
IERTAT DE PARINTI
NOTA DI RECTIEI
STRAT
LEDE FUNDAMENTALA
LA PICIOARA RELE CALULUI
INTIUL LATA
ACEASTA (POP)
MINIMALA
STAT
DUMNEATA
BATORIT
ISIAU NASII LOR
RADARI TEAN

CEARTA (FAM)
PAZNI LA CIREADA
SUB STANTA VASCOASA
MORTAL
GAURA IN PIELE
CUTII CU CREIOANE
SUPTOR DE VASE
PESTE RAPITOR
TERASA LA TARA
NICOLAE POPA
INTRE DEALURI
LACOM
OM LA INALTIME
POLONEZ
VAROARE
A IN CONJURA
MACAGIU
BOT DE PORC

A GESTI CULA
VAS CU BRANZA
CUTIEI
BANI VECHI
ILIE VOICU
FATA DIN BANATI
OMOGENI
NEPIA CUTA LA GUST
BRAZDAT
RISIPIT
SALUT ROMAN
IN GUSAI
SINGURA TATEA FEMININA
ETAU SUB ACOPERIS
STRANGE RECOLTA
CADOU
CADRU
AGELA (POP)
DIS-TANTAT

Sport

R. Moldova a luat locul 3 la Campionatul European de tir cu arcul

Lotul masculin al Moldovei, format din Dan Olaru, Andrei Belici și Sergiu Sorici, a ocupat locul trei la Campionatul European de tir cu arcul în sală din Turcia. Anunțul a fost făcut de Comitetul Național Olimpic și Sportiv din R. Moldova (CNOS).

Primele două locuri au fost ocupate de echipele Italiei și Turciei. Potrivit Comitetului Olimpic, la individual, Dan Olaru a obținut locul patru, după ce l-a învins pe croatul Alen Remar și a trecut de turcul Berkim Tumer, transmite stiri.md.

De asemenea, naționala feminină de senioare, respectiv selecționata feminină Under 21, a avut un rezultat excelent pentru țara noastră, clasându-se pe locul patru în cadrul campionatului.

Cătălin Glodeanu, aur la Cupa Europeană de Kickboxing

Sportivul moldovean Cătălin Glodeanu a cucerit medalia de aur la Cupa Europeană de Kickboxing WAKO, care a avut loc în perioada 20-23 februarie la Plovdiv, Bulgaria.

Potrivit Media Sport, tânărul de 17 ani, originar din Ungheni, l-a învins în semifinale la categoria de greutate 60 kg (juniori seniori) pe bulgarul Azad Aras, iar în finală a fost mai puternic decât ucraineanul Dmitry Bozhko, devenind astfel campion al prestigiosului turneu.

În ciuda carierei sale scurte, Cătălin Glodeanu, antrenat de Alexandru Popa, a devenit deja medaliat cu argint la Campionatul European WAKO, campion al Moldovei și dublu câștigător al Cupei Europene de Kickboxing WKF.

Dezlegarea integralei din numărul trecut: D-L-B-CAPITAL-REGINA-ANTIC-M-UR-TAP-C-N-PLUGARI-CALARIE-AC-O-BERE-AUT-CA-VISA-ARTIZAN-NIVELE-TEME-LAN-MALT-LA-O-ASI-ACU-RO-TO-PRAF-DRAG-RAI-TEMEI-A-DA-TOALE-MIR-STARC-ITARI.

VOCEA POPORULUI
Ziarul este înregistrat la Camera Registrării de stat, numărul de înregistrare: 1004600040498 din 25.07.1995
Indice de abonare: 67798

Fondator:
CNSM
Confederația Națională a Sindicatatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md
Abonamentul la ziar poate fi perfectat în orice oficiu poștal din RM sau direct în redacție.

Redactor-șef:
Ilie LUPAN,
tel.: 022266543
Contabil-șef:
Elena BUGA

Redactori:
Natalia HADĂRCĂ,
Galina MUNTEANU,
Daniela MORARI
Redactor-traducător:
Anghelina DUDULICA

Tehnoredactor:
Sergiu BALTAGA
Dezvoltator web:
Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:
Ilie Lupan;
Sergiu Sainciuc;
Elizaveta Iurcu;
Margareta Strețian;
Nadejda Lavric;
Angela Otean.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX. Tipar: "Edit Tipar Grup" SRL, str. Fereedului 4, mun. Chișinău. Com.: 167

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.